

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 28 lutego 2025 r.

Poz. 1764

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.42.2025.8

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 13 lutego 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.)

orzekam

nieważność § 9 ust. 2 w zakresie wyrazów: „która kosztami transportu, utrzymania i koniecznego leczenia zwierzęcia obciąża się następnie jego dotychczasowego właściciela lub opiekuna” uchwały nr XV/75/2025 Rady Gminy Bralin z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bralin w 2025 roku” - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 23 stycznia 2025 r. Rada Gminy Bralin podjęła uchwałę nr XV/75/2025 w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bralin w 2025 roku”, dalej „uchwała”. Załącznik nr 1 do w/w uchwały stanowi Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bralin w 2025 roku, dalej „program”.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - O ochronie zwierząt (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1580) oraz art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. - O samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 28 stycznia 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje:

Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, ze zm.), dalej „ustawa” – rada gminy, wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. „Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.”. Przedmiotowy program może także obejmować plan znakowania zwierząt w gminie (art. 11a ust. 3 ustawy) oraz plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają (art. 11a ust. 3a ustawy). Ponadto stosownie do treści art. 11a ust. 5 ustawy, program ten

zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina.

Organ nadzoru badając treść uchwały stwierdził, iż § 9 ust. 2 załącznika nr 1 do uchwały, w zakresie wyrazów: „która kosztami transportu, utrzymania i koniecznego leczenia zwierzęcia obciąża się następnie jego dotychczasowego właściciela lub opiekuna”, narusza prawo w stopniu istotnym. W ocenie organu nadzoru przytoczony powyżej zapis programu w zakresie w jakim zakłada obciążenie właściciela zwierzęcia kosztami, jakie poniosła gmina z tytułu transportu zwierząt gospodarskich oraz zapewnienia im opieki, stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 11a ustawy. W przedmiotowym przepisie ustawy brak jest bowiem podstawy prawnej do nałożenia na właściciela lub opiekuna obowiązku zwrotu poniesionych przez gminę kosztów. Zgodnie z przepisami ustawy zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin (art. 11 ust. 1 ustawy). Natomiast w myśl art. 11a ust. 5 zdanie drugie, koszty realizacji programu ponosi gmina.

W uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z 10 kwietnia 2019 r., II SA/Ke 44/19, CBOSA, wyjaśniono, że: "(...) z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt wynika, że zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich odławianie należy do zadań własnych gmin, a zgodnie z art. 11a ust. 5 tej ustawy, koszty realizacji programu ponosi gmina. Zaskarżony zapis został więc umieszczony w programie nie tylko bez podstawy prawnej, ale wbrew jednoznacznym brzmieniu art. 11a ust. 5 omawianej ustawy. W ustawie o ochronie zwierząt nie przewidziano możliwości przerzucenia albo zwrotu w trybie administracyjnym takich kosztów ani w całości, ani w części na właściciela zwierzęcia uznanego za bezdomne. Pogląd ten zasadny jest tym bardziej, jeśli weźmie się pod uwagę art. 7 ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt, formułujący możliwość obciążenia kosztami utrzymania zwierzęcia właściciela, od którego zwierzę czasowo odebrano. Nie oznacza to, że gmina nie może dochodzić od właściciela zwrotu świadczenia (dochodzenie takich należności może odbywać się jednak tylko na drodze postępowania cywilnego). Natomiast właściwą podstawą do rozstrzygnięcia o kosztach wyłapania i umieszczenia w schronisku zwierzęcia, które zostało pozostawione bez należytej opieki nie może być akt prawa miejscowego, ponieważ może on być wydany wyłącznie w takim zakresie, jaki przewiduje ustawa. W ustawie o ochronie zwierząt brak jest zaś stosownej regulacji umożliwiającej gminie przyjęcie w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt jakichkolwiek zasad związanych ze zwrotem kosztów, które gmina poniosła w związku z realizacją programu", (por. także wyrok WSA w Poznaniu z 22 listopada 2017 r., IV SA/Po 722/17, CBOSA).

W tym stanie rzeczy, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Bralin

Wójt Gminy Bralin